

Bài 21: THỰC HÀNH:
PHÂN TÍCH BIỂU ĐỒ NHIỆT ĐỘ, LƯỢNG MƯA.

I. Tổ chức hoạt động học :

1. Bài mới :

Để biểu đạt nhiệt độ và lượng mưa, người ta thường dùng 1 loại biểu đồ- gọi là biểu đồ nhiệt độ và lượng mưa. Vậy cách thể hiện và khai thác biểu đồ đó như thế nào? Hôm nay các em sẽ được tìm hiểu ở nội dung bài thực hành 21.

Bài tập 1:

- Những yếu tố được thể hiện trên biểu đồ là : nhiệt độ và lượng mưa trong thời gian 12 tháng.
- Nhiệt độ được biểu hiện theo đường.
- Lượng mưa được biểu hiện bằng cột.
- Trục dọc bên phải chỉ nhiệt độ.
- Trục dọc bên trái chỉ lượng mưa.
- Đơn vị tính nhiệt độ là $^{\circ}\text{C}$.
- Đơn vị tính lượng mưa là mm.

	Cao nhất		Thấp nhất		Chênh lệch
	Trị số	Tháng	Trị số	Tháng	
Nhiệt độ	30 $^{\circ}\text{C}$	7	17 $^{\circ}\text{C}$	1	13 $^{\circ}\text{C}$
Lượng mưa	300mm	8	20mm	12	280mm

- Ở Hà Nội: nhiệt độ và lượng mưa đều có sự chênh lệch lớn. Nhiệt độ cao vào các tháng mùa hạ, mưa nhiều vào các tháng mùa hạ (Nửa cầu bắc)

Bài tập 2:

Nhiệt độ và lượng mưa	Biểu đồ A	Biểu đồ B
Tháng có nhiệt độ cao nhất	Tháng 4	Tháng 12
Tháng có nhiệt độ thấp nhất	Tháng 1	Tháng 7
Mùa mưa	Tháng 5-10	Tháng 10-3

Bài tập 3:

- Biểu đồ A là của địa điểm ở nửa cầu Bắc, biểu đồ B là địa điểm ở nửa cầu Nam

II. Củng cố - hướng dẫn học sinh tự học ở nhà :

- Nửa cầu Bắc nhiệt độ cao nhất tháng mấy ?Mưa nhiều các tháng nào ? Hình dạng biểu đồ ra sao ?
- Nửa cầu Nam nhiệt độ cao nhất tháng mấy ?Mưa nhiều các tháng nào ? Hình dạng biểu đồ ra sao ?

BÀI TẬP 15 PHÚT

I. Câu hỏi :

1. Hãy cho biết nguồn cung cấp hơi nước trong khí quyển .(**2 điểm**)
2. Nhiệt độ có ảnh hưởng đến khả năng chứa hơi nước của không khí như thế nào ? .(**2 điểm**)
3. Trong điều kiện nào , hơi nước trong không khí sẽ ngưng tụ thành mây , mưa.....? .(**4 điểm**)
4. Quan sát bảng sau : Lượng mưa (mm).(**2 điểm**)

Tháng	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
TP Hồ Chí Minh	13.	4.	10.	50.	218.	311.	293.	269.	327.	266.	116.	48.
	8	1	5	4	4	7	7	8	1	7	5	3

- Tính tổng lượng mưa mùa mưa (tháng 5 ,6,7,8,9, 10) ở Thành phố Hồ Chí Minh .
- Tính tổng lượng mưa mùa khô (tháng 11,12,1,2,3,4,) ở Thành phố Hồ Chí Minh .

II. Hướng dẫn Đáp án :

1. Nước trong các biển (**0,5**) và đại dương (**0,5**) là nguồn cung cấp chính cho khí quyển . Ngoài ra còn có sông ngòi(**0,5**) , ao , hồ(**0,5**) .....
2. Nhiệt độ có ảnh hưởng lớn đến khả năng chứa hơi nước của không khí(**0,75**) .Nhiệt độ không khí càng cao càng chứa được nhiều hơi nước(**0,75**) .Tuy nhiên sức chứa có hạn(**0,5**) .
3. Khi không khí bốc lên cao bị lạnh dần(**0,5**) , hơi nước sẽ ngưng tụ(**0,5**) thành các hạt nước nhỏ(**0,5**) , tạo thành mây(**0,5**) . Gặp điều kiện thuận lợi(**0,5**) , hơi nước tiếp tục ngưng tụ(**0,5**) , làm cho hạt nước to dần(**0,5**) , rồi rơi xuống đất thành mưa (**0,5**) .
4. - Tính tổng lượng mưa mùa mưa ở Thành phố Hồ Chí Minh
 $218.4 + 311.7 + 293.7 + 269.8 + 327.1 + 266.7$ (**0,5**) = 1687.4 mm (**0,5**)
- Tính tổng lượng mưa mùa khô ở Thành phố Hồ Chí Minh
 $116.5 + 48.3 + 13.8 + 4.1 + 50.4$ (**0,5**) = 243.6 mm (**0,5**)